

noget i denne Sag for Lærerne selv. De er ikke tjente med at leve saaledes, som de gør i Øjeblikket, under en Undtagelseslov. Den Retspleje, Lærerne er underkastede i Øjeblikket her i Danmark, er saa stærkt i Strid med alle moderne Retsbegreber, som noget kan være. Anklageren og Dommeren er de samme Myndigheder, og den Dom, de fælder, kan ikke appelleres, og de behøver ikke at give nogen som helst Motivering eller Begrundelse af den. Der foreligger Eksempler paa, at naar Ministeriet, til hvilket Sagerne gaar ind for at faa deres endelige Afgørelse, har krævet en Begrundelse af disse Myndigheder, har de sagt: Det er vi ikke forpligtede til at give. Det forekommer mig at være et højest uheldigt Forhold. Det er derfor ikke underligt, at den danske Lærerstand i Øjeblikket er grebet af en stærk Nervøsitet. Vi ser, hvorledes det giver sig Udslag paa forskellig Maade, idet Lærere, som har staaet som Tillidsmænd og har været Indehavere af offentlige Hverv ved Siden af deres Lærergerning, aabent er staaet frem og har erklæret: Jeg kan ikke længere modtage Valg til dette eller hint, fordi jeg ikke ved, hvad Dag der da muligvis kunde rejse en Misstemning imod mig, som kunde give sig Udslag i Adresser eller lignende, saa at jeg kunde blive et Offer for § 8.

Derfor har vi fremdraget Sagen her i Folketinget. Det, vi ønsker, denne Omtale kunde ende med, er, som jeg betoned i Begyndelsen af mit Foredrag, ikke at faa § 8 afskaffet, men at der blev gjort en Tilføjelse til § 8, saa at der blev oprettet en Appelinstant, hvorved den, der staa som Anklager og Dommer, ikke faar det sidste Ord i disse Sager. Selve § 8 kan for mig faa Lov at bestaa uforandret, jeg har ikke det mindste imod, at Befolkningen bevarer den Ret og de Midler, den nu har til at fjerne en daarlig og forsømmelig Lærer. Men vedkommende Lærer, som er blevet ramt ved denne Domstol, skal have Ret til ligesom andre Mennesker at kunne føre sin Sag frem for en højere Domstol. Det, der savnes i Øjeblikket ved § 8, er en Appelinstant. Da denne Sag var til Forhandling under Tilsynslovens Behandling i forrige Rigsdags-samling, erindrer ærede Medlemmer, at den endte med at blive henvist til et Fællesudvalg, og i dette tror jeg at turde sige, vi alle som een var enige om, at der skulde skabes en Appelinstant, men det ulykkelige var, at vi ikke kunde enes om, hvorledes denne skulde sammensættes. Men fordi Forsøget mislykkedes i Fjor, er det ikke givet, at det ogsaa skulde mislykkes i Aar.

Tværtimod mener jeg, der kan være Grund til at haabe, at det, som vi alle var enige om at ønske at faa gennemført i Fjor, kunde det muligvis lykkes at gennemføre i Aar.

En Appelinstant, vilde jeg mene, maatte være saa højt stillet, at den kunde se bort fra alle lokale Stridigheder og alle lokale Spørgsmaal og kun behøvede at se paa Sagens Realitet, saa at den kunde fælde en uhildet og retfærdig Dom. Jeg kunde tænke mig en Appelinstant sammensat af 5 Medlemmer, hvoraf Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet skulde være det ene Medlem, medens der valgtes 2 Medlemmer af Folketinget og 2 Medlemmer af Landstinget. Naar jeg vil have 2 Medlemmer fra hvert Ting, er det, fordi vi saa kunde anvende Forholdstalsvalg, og man vilde herved undgaa, at Appelinstanten fik en ensidig Sammensætning. Jeg tror, at en Appelinstant, sammensat paa denne Maade, vilde Lærerstanden og hele Befolkningen se hen til med Tryghed. Det vilde være en Appelinstant, der, som sagt, vilde være hævet over og fjernet fra alle de lokale Stridigheder og Spørgsmaal, som en saadan Afskedigelsessag fører med sig, og en Appelinstant, som man kunde vente vilde dømme uhildet og retfærdigt. Tillige vilde det være en Appelinstant, der, om det var nødvendigt, kunde drages til Ansvar. Naar Folketinget har valgt 2 Medlemmer, og en parlamentarisk Minister staa som et tredje Medlem, vilde man her i Folketinget kunne drage disse Mennesker til Ansvar for deres Handlinger, hvis de var gaaet med til en uretfærdig Afskedigelse, eller hvis de havde undladt at foretage en Afskedigelse, som maaske var fuldt ud berettiget.

Det vilde neppe blive mange Sager, denne Appelinstant vilde faa at gøre med. Jeg antager, at af de Afskedigelser, der hidtil har fundet Sted, vilde neppe mere end de 4, jeg har nævnt her, være kommet frem for Appelinstanten. Ved de fleste Afskedigelser antager jeg, det vilde gaa saaledes, at vedkommende Lærer eller Lærerinde vilde indse, at der ikke var sket dem andet, end hvad de havde fortjent, og de vilde derfor sikkert ikke henvende sig til denne Appelinstant. Men var der begaaet Uretfærdigheder, vilde det kun være godt, om vedkommende Lærer kunde føre sin Sag frem for en højere Domstol, der kan se upartisk paa Sagen og muligvis kunde komme til et andet Resultat end første Instans.

Nu er Spørgsmaalet: Hvad skal man da gøre ved den Lærer, som maaske er fradømt sit Embede af den første Dom-